

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren)

11 februari 2004

980-132

ISBN 90-421-1247-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW98.20813

uw brief
6 november 2003

ons kenmerk
980-133/Bb/gl

onderwerp
Toetsingsadvies Baggerdepot zandwinput
Ingen (gemeente Buren)

doorkiesnummer
(030) 234 76 03

Utrecht,
11 februari 2004

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren).

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. ir. G. Blom

Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren)

c.c. Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren)

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffect-
rapport over het Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren),

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland (coördinerend) door de
Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren),

de secretaris

ir. H.G. de Brabander

de voorzitter

dr.ir. G. Blom

Utrecht, 11 februari 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Toelichting op het oordeel	3
3. AANDACHTSPUNTEN.....	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 november 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 219 d.d. 12 november 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Ingensche Waarden BV en haar zustermaatschappij Biesbosch BV (beide gevestigd te Vught) zijn voornemens om in een zandwinput ten zuiden van de Nederrijn in de Ingensche Waarden, ter hoogte van de kern Ingen (gemeente Buren), een stortplaats voor verontreinigde baggerspecie te realiseren. Het gaat daarbij vooral om onbruikbare uiterwaardengrond die vrijkomt in het kader van Ruimte voor de Rijntakken en daarnaast om baggerspecie afkomstig uit de provincies Gelderland en Utrecht. Wanneer de zandwinput binnen de huidige ontgrondingsvergunning maximaal ontgrond wordt, zal de bruto stortcapaciteit ca. 5,4 mln m³ bedragen. Met een nieuwe ontgrondingsvergunning zou de stortcapaciteit kunnen worden uitgebreid tot 8,4 mln m³.

Voor het voornemen zijn vergunningen nodig op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), alsmede, in geval van aanvullende ontgroning, een nieuwe ontgrondingsvergunning. Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.)¹ wordt voor de besluitvorming over de vergunningverlening de m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland (Wm-vergunning) en de Minister van Verkeer en Waterstaat² (Wvo-vergunning).

Bij brief van 6 november 2003³ hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 13 november 2003 ter inzage gelegd⁴.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁵ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶, zoals vastgesteld op 22 maart 1999;
- op eventuele onjuistheden⁷;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten over de Wm-vergunning en de Wvo-vergunning. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelin-

¹ Categorie C18.3.

² In deze procedure treedt Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland op namens de Minister van Verkeer en Waterstaat.

³ Zie bijlage 1.

⁴ Zie bijlage 2.

⁵ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.10

gen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁹ die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In een advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is.

Het MER geeft een goede beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de verschillende varianten en van de effecten daarvan op het milieu. Er is daardoor goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

Het MER besteedt ruime aandacht aan het inventariseren van de aanwezige flora en fauna, en maakt daarbij goed gebruik van bij de particuliere gegevensbeherende organisaties (PGO's) beschikbare gegevens. De voor de vergunningverlening benodigde natuurinformatie is hierdoor ruim voorhanden.

Het MER beschrijft de effecten op het grondwater. Deze informatie in het MER maakt het goed mogelijk de verschillende uitvoeringsvarianten van het depot met elkaar te vergelijken en ze te toetsen aan het beleidskader. Het MER biedt daarmee de benodigde essentiële informatie. De Commissie concludeert uit de gegevens in het MER dat met een *ongeïsoleerd* depot niet voldaan kan worden aan het relevante beleidskader¹⁰. Het voorkeursalternatief, dat uitgaat van een ongeïsoleerd depot, voldoet volgens de Commissie daarom dan ook niet aan het beleidskader. In paragraaf 2.2 van dit advies is het bovenstaande nader toegelicht.

Het MER geeft de Commissie aanleiding tot het benoemen van enkele aandachtspunten bij de verdere besluitvorming. Dit betreft de ecotoxicologische risico's, de eindinrichting en het evaluatieprogramma. Zie daarvoor hoofdstuk 3 van dit advies.

⁹ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

¹⁰ In dit advies wordt een depot zonder isolatie van bodem en taluds (variant Is1 in het MER) kortheidshalve aangeduid met ongeïsoleerd depot, hoewel in deze variant wel een isolatielaag van één meter klasse 2 specie op de top wordt aangebracht. De aanduiding 'ongeïsoleerd' heeft dus alleen betrekking op de bodem en de taluds.

2.2 Toelichting op het oordeel

De gevolgen van een baggerspeciedepot voor het grondwater worden in het ideale geval bepaald met de kwaliteit en samenstelling van de te storten baggerspecie als uitgangspunt. Omdat voor het depot bij Ingen nog niet precies vaststaat waar de te storten specie vandaan zal komen, is ook de verontreinigingsgraad van de specie nog niet bekend. Daarom is in het MER de omgekeerde weg gevolgd. In het MER wordt bepaald bij welke verontreinigingsgraad van de te storten baggerspecie de verontreiniging van het grondwater bij een depot zonder isolatie van bodem en taluds nog net binnen de norm blijft. De hierbij gebruikte norm is een tot boven de streefwaarde verontreinigd volume van het watervoerende pakket na 10.000 jaar van precies één keer het depotvolume¹¹. In het MER is deze maximale verontreinigingsgraad berekend voor twee gidsstoffen, te weten fenantreen en naftaleen¹². Alle zes uitvoeringsvarianten van het depot (de combinatie van twee ontgrondingsvarianten en drie isolatievarianten) zijn vervolgens doorgerekend met deze maximaal toelaatbare concentraties voor de twee gidsstoffen.

De berekende maximale concentraties voor de gidsstoffen zullen vertaald moeten worden in acceptatiecriteria voor de te storten baggerspecie. Ook voor andere verontreinigende stoffen zoals zware metalen, PCB's en pesticiden, zullen de acceptatiecriteria berekend moeten worden. Het MER geeft aan dat dit in de vergunningaanvraag zal gebeuren¹³. De berekeningen in het MER voor de gidsstoffen dienen dan ook om de verschillen in effecten tussen de uitvoeringsvarianten in beeld te brengen en daardoor een keuze uit de varianten te kunnen maken.

De Commissie kan zich vinden in de gekozen benadering, maar plaatst wel twee kanttekeningen.

1. De Commissie is van oordeel dat een *ongeïsoleerd* depot bij de gegeven maximaal toelaatbare concentraties voor de gidsstoffen niet voldoet aan het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie (BVB).
2. In de Vierde Nota Waterhuishouding zijn aangescherpte streefwaarden gepubliceerd. Daarnaast kunnen in de verspreidingsberekeningen de verdelingscoëfficiënten minder conservatief genomen worden dan in het MER gebeurt. De Commissie gaat ervan uit dat voor één of beide *geïsoleerde* depotvarianten aangetoond kan worden dat ook met de nieuwe streefwaarden en verdelingscoëfficiënten als uitgangspunt kan worden voldaan aan het BVB.

Deze twee kanttekeningen worden hieronder nader uitgewerkt.

1) Toetsing aan Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie (BVB)

Het MER berekent voor de twee gidsstoffen op basis van de maximale concentraties de uitloogfluxen en het verontreinigd volume in de zes uitvoeringsvarianten. De rekenresultaten zijn in het MER weergegeven in tabellen 6.3 tot en met 6.9¹⁴. Daaruit is het volgende af te lezen:

- Bij een ongeïsoleerd depot worden de maximaal toelaatbare fluxen overschreden (variërend van een kwart tot meer dan een factor 10). Bij een geïsoleerd depot zijn de optredende fluxen 0% tot 47% van de norm, en wordt de norm dus niet overschreden.

¹¹ Deze norm wordt ontleend aan het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie (BVB).

¹² Zie tabel 6.2 op pagina 107 van het MER.

¹³ MER pagina 50.

¹⁴ MER pagina 108 en 109.

- Bij een ongeïsoleerd depot is het verontreinigd volume na 10.000 jaar gelijk aan het depotvolume (dat was ook het uitgangspunt van de berekeningen); bij een geïsoleerd depot bedraagt het verontreinigd volume na 10.000 jaar maximaal 6% van het depotvolume.

Het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecieberging (BVB) gaat ervan uit dat bij overschrijding van de fluxen nagegaan wordt of er maatregelen mogelijk zijn om aan de fluxbeperking te voldoen. Pas als het redelijkerwijs niet mogelijk is om ook met isolatie aan de fluxbeperking te voldoen, volgt toetsing aan het toelaatbaar beïnvloed gebied¹⁵. De Commissie concludeert uit de berekeningen dat op grond van het BVB een *ongeïsoleerd* depot niet tot de mogelijkheden behoort¹⁶. Immers, pas onder de veronderstelling dat het depot geïsoleerd wordt, kan overgegaan worden tot toetsing aan het toelaatbaar beïnvloed gebied. Daarmee voldoet ook het voorkeursalternatief niet aan het BVB, omdat het voorkeursalternatief uitgaat van een ongeïsoleerd depot.

2) Nieuwe streefwaarden en verdelingscoëfficiënten

In 1998 is de Vierde Nota Waterhuishouding verschenen, waarin herziene streefwaarden voor grondwater zijn opgenomen. De intentie van de Vierde Nota Waterhuishouding is om in alle gevallen de nieuwe streefwaarden te hanteren in plaats van de oude¹⁷.

Daarnaast is het naar de huidige inzichten¹⁸ gerechtvaardigd voor de in de verspreidingsberekeningen benodigde verdelingscoëfficiënten minder conservatieve waarden aan te nemen dan in het MER gebeurt.

De uitkomsten van de verspreidingsberekeningen voor de verschillende uitvoeringsvarianten in het MER (tabellen 6.6 en 6.7) laten zien dat geïsoleerde varianten van het depot aanzienlijk minder uitlogen dan een ongeïsoleerde depot. Op basis van die resultaten veronderstelt de Commissie dat uitgaande van de berekende maximaal toelaatbare gidsstoffenconcentraties¹⁹ aangevoerd kan worden dat voor één dan wel voor beide van de geïsoleerde depotvarianten ook met de nieuwe streefwaarden voldaan wordt aan het BVB, zeker als daarbij wordt uitgegaan van de minder conservatieve verdelingscoëfficiënten.

- De Commissie concludeert dat – wanneer de acceptatiecriteria worden afgeleid van de in het MER genoemde maximaal toelaatbare concentraties voor fenantreen en naftaleen in het depot – een ongeïsoleerd depot niet voldoet aan het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie. De Commissie adviseert om bij de vergunningverlening

¹⁵ BVB, pagina 45: *“In dit beleidsstandpunt wordt ervan uitgegaan dat emissies uit baggerspeciestortplaatsen die, al dan niet na isolatie, de flux uit tabel niet overschrijden als acceptabel kunnen worden beschouwd. Indien deze fluxbeperking redelijkerwijs niet kan worden gerealiseerd, betekent dit nog niet dat moet worden afgezien van de betreffende stortplaatsvariant op de geselecteerde locatie. Wel is een goede afweging tussen verschillende varianten en locaties vereist om na te gaan of op andere locaties en/of met andere varianten aan de fluxbeperking kan worden voldaan. Indien ook met mogelijk te treffen isolerende voorzieningen niet aan de fluxbeperking kan worden voldaan (aangezien deze isolerende voorzieningen een minder goed beschermingsniveau hebben), dan dient conform het ALARA-beginsel de emissie zoveel mogelijk te worden gereduceerd. Dit houdt in dat een zo goed mogelijke isolatie dient te worden gerealiseerd”*

¹⁶ Ook in inspraakreacties 11 (Gelderse Milieufederatie) en 12 (Stichting Reinwater) wordt gezegd dat de variant van de stortplaats zonder isolerende laag niet voldoet aan de eisen voor baggerspeciestortplaatsen. In veel andere inspraakreacties (13, 14, 16, 19, 24, 27; zie bijlage 4) wordt niet-isoleren onwenselijk geacht of in strijd met het ALARA-beginsel uit de Wet milieubeheer.

¹⁷ Zo zijn in de *Regeling stortplaatsen voor baggerspecie op land* uit 2001 de streefwaarden uit de Vierde Nota Waterhuishouding opgenomen. De herziene streefwaarden voor grondwaterconcentraties van naftaleen en fenantreen zijn in de Vierde Nota Waterhuishouding een factor 10 respectievelijk een factor 6,7 lager dan in het BVB uit 1993.

¹⁸ Er zijn veldwaarden beschikbaar, terwijl het BVB nog uitgaat van laboratoriumwaarden.

¹⁹ Zie tabel 6.2: berekening op basis van de oude streefwaarden en een ongeïsoleerd depot.

rekening te houden met de consequenties van toetsing aan het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie.

■ De Commissie adviseert om bij de vergunningverlening aan de hand van berekeningen aan te tonen dat voor de te hanteren acceptatiecriteria bij toepassing van de streefwaarden uit de Vierde Nota Waterhuishouding en minder conservatieve verdeelingscoëfficiënten voldaan wordt aan het fluxcriterium, dan wel het volumecriterium van het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie.

■ De Commissie beveelt aan om bij de vergunningverlening na te gaan hoe de berekende acceptatiewaarden zich verhouden tot de kwaliteit van het potentiële aanbod. Hieruit kan worden afgeleid hoe realistisch deze acceptatiewaarden zijn²⁰ en of er consequenties moeten zijn voor de acceptatieprocedure²¹.

3. AANDACHTSPUNTEN

De opmerkingen in dit hoofdstuk zijn niet van invloed op het hierboven gegeven positieve oordeel. De Commissie hoopt met deze opmerkingen en bijbehorende aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen en aanbevelingen in dit hoofdstuk betreffen de inventarisatie van natuurwaarden, de ecotoxicologische risico's, benzo(a)anthraceen in de acceptatiecriteria, de eindinrichting in fase II en het evaluatieprogramma.

Inventarisatie natuurwaarden

Het MER geeft zelf aan²² voor welke planten- en diersoorten er ten behoeve van de ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet een nadere veldinventarisatie nodig is. Op grond van de gegevens in het MER kan niet volledig worden uitgesloten dat de zandwinput een slaapplaatsfunctie vervult voor Kleine Zwanen en/of Kolganzen²³.

■ De Commissie beveelt aan nader te onderzoeken of de zandwinput een slaapplaatsfunctie vervult voor de Kleine Zwaan en/of Kolgans.

Waterkwaliteit en ecotoxicologische risico's

Tijdens en na het storten van de baggerspecie zal de waterkwaliteit in de plas tijdelijk verslechteren. Voor enkele stoffen kan een tijdelijke overschrijding van het maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR) niet worden uitgesloten. In

²⁰ De acceptatiecriteria kunnen de berekening van het potentiële aanbod aan baggerspecie beïnvloeden. In een uiterste geval kan dit leiden tot een nieuwe beschouwing over de benodigde depotcapaciteit en daarmee samenhangend de noodzaak tot aanvullende ontgronding ter discussie stellen. In inspraakreactie 24 (Stichting Werkgroep Milieubeheer Rhenen) wordt gewezen op de relatie tussen de acceptatiecriteria, het potentiële specieaanbod en de capaciteit van het depot. In inspraakreactie 15 (Stichting Milieuwerkgroep Buren e.o.) worden de in het MER berekende gehalten niet realistisch geacht.

²¹ In inspraakreactie 18 (Milieustichting Red de Betuwe!) worden vragen gesteld over de wijze waarop de initiatiefnemer zal controleren of de acceptatiecriteria niet worden overschreden. Gebeurt de kwaliteitsbepaling van de aangeboden specie bij het depot of wordt er op de locatie van herkomst bemonsterd voorafgaand aan het baggeren? De tijd die gemoeid is met het bepalen van de kwaliteit van de specie (bemonstering en laboratoriumanalyses) en de kans dat de acceptatiecriteria worden overschreden hebben logistieke consequenties. Moeten in het eerstgenoemde geval de boten wachten met storten totdat de analyseresultaten van de monsters bekend zijn of mogen ze na de monsternamen storten? Wat als in dat geval achteraf blijkt dat de acceptatiecriteria wél worden overschreden? Ander vraagstuk is hoe de bestaande meetprocedures voor het bepalen van de kwaliteit van baggerspecie (de kwaliteitsklasse) en de gevonden acceptatiecriteria voor het depot op elkaar aansluiten. Ook in inspraakreactie 31 (A. van Rooijen, Ingen) worden vragen gesteld over de vaststelling van de vervuilingssklasse van de aangevoerde specie.

²² Zie MER, pagina 164.

²³ In inspraakreactie 18 (Milieustichting Red de Betuwe!) wordt hierop gewezen.

het MER zijn de eventuele eco(toxico)logische risico's van dergelijke situaties voor enkele gidssoorten niet gekwantificeerd²⁴.

■ Gezien de mogelijke MTR-overschrijdingen beveelt de Commissie aan een immissietoets uit te voeren²⁵. Indien blijkt dat niet aan de criteria wordt voldaan, kunnen in de Wvo-vergunningverlening middels doel- en/of middelvoorschriften grenzen worden gesteld aan de omvang en de duur van de tijdelijke verslechtering van de waterkwaliteit, en ook de vereiste wijze van monitoring en toetsing worden vastgelegd.

Benzo(a)anthraceen in de acceptatiecriteria

In de vergunningaanvraag zullen acceptatiecriteria berekend worden voor de als gidsstof gehanteerde PAK's, zware metalen, PCB's en pesticiden²⁶. Wanneer aan de hand van de streefwaarden in de Vierde Nota Waterhuishouding de overschrijdingsfactoren in het zwevend slib in de Rijntakken worden berekend, dan blijkt dat bij de PAK's naast fenantreen en naftaleen ook benzo(a)anthraceen een hoge overschrijding vertoont²⁷. Benzo(a)anthraceen is ook minder afbreekbaar dan fenantreen en naftaleen. Daar staat weer tegenover dat benzo(a)anthraceen minder mobiel is dan fenantreen en naftaleen.

■ Mede gezien de hoge concentraties aan benzo(a)anthraceen die in de Rijntakken worden gemeten beveelt de Commissie aan om bij de vaststelling van de acceptatiecriteria in ieder geval ook benzo(a)anthraceen te betrekken.

Eindinrichting in fase II

In het MER wordt de nieuwe eindinrichting (verdere opvulling van het depot en natuurvriendelijke inrichting) niet beschreven als onderdeel van de voorgenomen activiteit (hoofdstuk 3), maar pas aan het einde van het MER (hoofdstuk 8), ná de effectbeschrijving, vergelijking en keuze (hoofdstukken 6 en 7). Dit leidt ertoe dat in hoofdstuk 8 de effectbeschrijving overgedaan wordt, en dat het meest milieuvriendelijk alternatief en voorkeursalternatief herzien worden. Enerzijds kan deze opzet voor de lezer verwarrend werken, anderzijds is hierdoor wél een duidelijke scheiding tussen de eerste en tweede fase van het voornemen ontstaan, waarbij de milieueffecten van de eerste fase afzonderlijk zichtbaar geworden zijn. Dit is van belang, omdat de eindinrichting – en de daarmee verbonden positieve milieueffecten – pas aan de orde is ná consolidatie van de baggerstort. De lengte van de consolidatieperiode is in het MER niet berekend²⁸. De aanvang van de tweede fase laat mogelijk nog lang op zich wachten. De eindinrichting in de tweede fase betekent volgens het MER een aanzienlijke kostenpost, waarbij de initiatiefnemer als dekking opbrengsten uit de aanvullende ontgronding ziet.

■ Omdat de positieve milieueffecten van de voorgenomen activiteit onlosmakelijk verbonden zijn met de eindinrichting van fase II, adviseert de Commissie bij de vergunningverlening voldoende waarborgen in te bouwen dat de eindinrichting daadwerkelijk en binnen een redelijk tijdsbestek wordt gerealiseerd.

Evaluatieprogramma

Het MER geeft een goede aanzet voor de onderdelen van een evaluatieprogramma. De wijze van het monitoren van de kwaliteit van het grondwater en

²⁴ In de inspraakreacties 13 (gemeente Buren), 15 (Stichting Milieuwerkgroep Buren e.o.), 18 (Milieustichting Red de Betuwe!) wordt gevraagd naar de ecotoxicologische risico's.

²⁵ Zie daarvoor: Commissie Integraal Waterbeheer (juni 2000), *Emissie-immissie, prioritering van bronnen en de immissietoets*.

²⁶ MER pagina 50.

²⁷ De overschrijdingsfactoren voor fenantreen, benzo(a)anthraceen en naftaleen bedragen achtereenvolgens 191, 121 en 114. In inspraakreacties 11 (Gelderse Milieufederatie) en 12 (Stichting Reinwater) wordt opgemerkt dat de PAK's antraceen, fenantreen en benzo(a)anthraceen algemene probleemstoffen in zoete rijkswateren zijn, waarvan de gegevens niet mogen ontbreken in het MER.

²⁸ Zie MER pagina 124.

het oppervlaktewater in en nabij de inrichting wordt in het MER voor alle fasen globaal omschreven²⁹.

- De Commissie beveelt aan, in aanvulling op de aanzet in het MER, de volgende aandachtspunten in het monitoringsprogramma op te nemen:
 - De stelling in het MER dat zware metalen geen probleem vormen onder anaërobe condities dient te worden geverifieerd.
 - De adsorptie van arseen aan vaste stof in de aërobe grondwateromgeving buiten de berging dient te worden geverifieerd³⁰.
 - Gasvorming in het depot dient te worden gemonitord³¹.
 - In geval van keuze voor het nevengeulmodel dient de aanzanding in het zomerbed gemonitord te worden.

²⁹ MER pagina 62-66. In inspraakreactie 18 (Milieustichting Red de Betuwe!) wordt gezegd dat monitoring van de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater en het eventueel treffen van maatregelen bij een grotere verspreiding dan verwacht essentieel onderdeel van de nazorg is.

³⁰ Blijkens diverse inspraakreacties van fruittelers (nrs. 5, 7, 8, 10, 22, 38, 41, 44; zie bijlage 4) maakt men zich zorgen over de aanwezigheid van arseenzuur in het te storten slib.

³¹ De mogelijke consequenties van gasvorming in het depot worden in veel inspraakreacties ter sprake gebracht, onder andere in de vele gelijklopende inspraakreacties (zie nr. 1) en in de inspraakreacties 13, 15, 18, 42 en 43 (zie bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Baggerdepot zandwinput Ingen (gemeente Buren)

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 november 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Commissie voor de milieueffectrapportage
T.a.v. de heer H. de Brabander
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum 6 november 2003
nummer MW98.20813
onderwerp Milieueffectrapportage Baggerspecieberging Ingensche
Waarden 2003

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
gekomen:	11 NOV. 2003
nummer	
code	980-72
kopie naar:	Bb/bibl/ gl

Geachte heer De Brabander,

Op 16 september 2003 ontvingen wij het milieueffectrapport (MER) d.d. september 2003 van Ingensche Waarden B.V. met betrekking tot de baggerspecieberging in de Ingensche Waarden, ter hoogte van de kern Ingen in de gemeente Buren.

Hierbij zenden wij u in tienvoud de kennisgeving met betrekking tot het ingediende MER. De kennisgeving zal op 12 november 2003 worden geplaatst in verschillende huis-aan-huisbladen en regionale kranten en in de Staatscourant.

Indien u advies over het MER wilt uitbrengen, verzoeken wij u dat voor 19 februari 2004 te doen.

Wilt u bij correspondentie over de vergunningprocedure altijd het daarbijbehorende MW-registratienummer vermelden?

Hoogachtend,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H 206-1

P.M.G.M. van Riswijk
dienst Milieu en Water
senior cluster Vergunningen

bijlagen
coll. -/ y
code: ()AFV_IND_13133/RA

inlichtingen bij mw. E. Baukema
e-mail e.baukema@prv.gelderland.nl

verzonden

doorkiesnr. (026) 359 99 25

BTW nr. NL001825100.B03
Postbank-girorekening 869762
ABN+AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463
BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824

10 NOV. 2003

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 219 d.d. 12 november 2003

KENNISGEVING

Milieueffectrapportage baggerspecie-berging Ingensche Waarden Ingen

Gedeputeerde Staten van Gelderland en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat maken bekend dat zij op 16 september 2003 het milieueffectrapport (MER) hebben ontvangen van De Ingensche Waarden B.V. en haar zustermaatschappij Biesbosch B.V. met betrekking tot een baggerspecieberging in de Ingensche Waarden, ter hoogte van de kern Ingen in de gemeente Buren.

Voorgenomen activiteit

Ingensche Waarden B.V. en haar zustermaatschappij Biesbosch B.V. hebben het voornemen om de zandwinput in de Ingensche Waarden als baggerspeciedepot in te richten en hierin verontreinigde baggerspecie te bergen. De verontreinigde baggerspecie (waaronder ook uiterwaardengrond) zal alkomstig zijn uit saneringsprojecten van waterbodems en projecten in het kader van "Ruimte voor Rivieren".

Milieueffectrapportage

Voor het oprichten en in werking hebben van een dergelijk depot zijn vergunningen vereist in het kader van de Wet milieubeheer (Wm), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (de voormalige Rivierenwet) en een gemeentelijke aanlegvergunning. Daarnaast zijn mogelijk een nieuwe vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet, ontheffingen van de algemene Keur van het waterschap en de Flora- en faunawet en een partiële herziening van het vigerend bestemmingsplan nodig. Omdat het stortvolume voor baggerspecie meer dan 500.000 m³ zal bedragen is het besluit over de Wm-vergunning en de Wvo-vergunning m.e.r.-plichtig, dat wil zeggen dat eerst een milieueffectrapportage moet worden opgesteld (m.e.r.-procedure). In dit MER zijn de effecten van de voorgenomen activiteit en de varianten beschreven. Het MER zal in de toekomst worden gebruikt als hulpmiddel bij de beoordeling van een aanvraag om vergunning.

Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag inzake de Wm en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (voor dezen: Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland) is dat ten aanzien van de Wvo. Gedeputeerde Staten coördineren de voorbereiding en de behandeling van het MER en de vergunningaanvragen.

Inzage

Het MER, de richtlijnen inzake de inhoud van het MER en de overige daarop betrekking hebbende stukken liggen ter inzage van 13 november 2003 tot en met 15 januari 2004 bij:

- de gemeente Buren, Verbrughweg 1 te Lienden, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur, alsmede na telefonische afspraak tel. (0344) 60 96 09.
- Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland, Gildemeestersplein 1 te Arnhem, op werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur.
- de provincie Gelderland, bibliotheek in het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur. De provinciale gebouwen zijn gesloten van 25 december 2003 t/m 2 januari 2004.

Voor een afspraak voor inzage buiten kantooruren kunt u contact opnemen met mevrouw H. Boschloo tel. (026) 359 83 48 van de dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland.

Zitting

Op 8 januari 2004 wordt om 19.00 uur in het Verenigingsgebouw Ingen, Rijnstraat 10 te Ingen, een openbare hoorzitting gehouden, waarbij eenieder opmerkingen over het MER kan inbrengen en informatie kan inwinnen omtrent het voornemen dat in het MER beschreven wordt.

Inspraak

Met betrekking tot het MER en de daarbijbehorende stukken kunnen tot en met 15 januari 2004 schriftelijk opmerkingen worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van het MW-registratienummer dat onderaan deze kennisgeving vermeld staat. Degene die een reactie indient, kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

De schriftelijke opmerkingen kunnen slechts betrekking hebben op de inhoud van het MER (mede gelet op de terzake gestelde richtlijnen).

Inlichtingen

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw ing. L. Baukema tel. (026) 359 99 25 van de dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland.

Arnhem, 6 november 2003 - nr. MW98.20813

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J. Kamminga - Commissaris van de Koningin
H.M.D. Brouwer - secretaris

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Ingensche Waarden BV en Biesbosch BV (beide gevestigd te Vught)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland en het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland, voor de Minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: Vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en eventueel een nieuwe vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 18.3

Activiteit: Het betreft het voornemen om in de huidige zandwinplas in de Ingensche Waarden, gemeente Buren een stortplaats voor verontreinigde baggerspecie te realiseren. De bergingscapaciteit bedraagt binnen de huidige ontgrondingsvergunning 5,4 mln m³. Met een nieuwe ontgrondingsvergunning zou de stortcapaciteit kunnen worden uitgebreid tot 8,4 mln m³.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 30 september 1998

richtlijnenadvies uitgebracht op: 2 december 1998

richtlijnen vastgesteld: 22 maart 1999

kennisgeving MER: 12 november 2003

toetsingsadvies uitgebracht: 11 februari 2004

Bijzonderheden: In het toetsingsadvies concludeert de Commissie dat een ongeïsoleerd depot (onderdeel van het voorkeursalternatief) niet voldoet aan de Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie (BVB). Aanbevolen wordt bij de vergunningverlening aan de hand van berekeningen aan te tonen dat voor de te hanteren acceptatiecriteria bij toepassing van de streefwaarden uit de Vierde Nota Waterhuishouding en minder conservatieve verdelingscoëfficiënten voldaan wordt aan het BVB. Ook wordt aanbevolen na te gaan hoe de berekende acceptatiewaarden zich verhouden tot de kwaliteit van het potentiële aanbod. Verder doet de Commissie aanbevelingen betreffende de inventarisatie van natuurwaarden, de ecotoxicologische risico's, benzo(a)anthraceen in de acceptatiecriteria, de eindinrichting en het evaluatieprogramma.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. ir. G. Blom (voorzitter toetsing)

dr. ir. J.J.T.M. Geerards (voorzitter richtlijnen)

dr. J. Joziasse

dr. R.S.E.W. Leuven

ir. J.H.G. Verhagen

Secretaris van de werkgroep: ir. R.I. Seijffers (richtlijnen) en ir. H.G. de Brabander (toetsing).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20040108	1609 gelijkkluidende reacties	divers	20040120
2.	20040112	G.C. Hofstee	Ingen	20040120
3.	20040112	Anneke Hermkens	Ingen	20040120
4.	20040112	H.J. van Buuren	Lienden	20040120
5.	20040112	Fruithandel E. Peters & Zn.	Ingen	
6.	20040114	Werkgroep Natuurbehoud en Milieu- beheer Midden-Betuwe/Gelderse Mi- lieufederatie	IJzendoorn	20040120
7.	20040113	Fruithandel Import en Export Blijderveen's Fruit	Ingen	20040120
8.	20040112	Van Ossenbruggen Fruit BV	Ingen	20040120
9.	20040108	Gemeente Amerongen	Amerongen	20040120
10.	20040112	Jan Bos v.d. Peppel	Ingen	20040120
11.	20040112	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	
12.	20040113	Stichting Reinwater	Amsterdam	20040120
13.	20040113	Gemeente Buren	Buren	20040120
14.	20040114	DAS Rechtsbijstand, namens W. Pe- terman	Ingen	20040120
15.	20040114	Stichting Milieuwerken Buren e.o.	Zoelmond	20040120
16.	20040114	Gemeente Rhenen	Rhenen	20040120
17.	20040108	C.W. Roosjen	Elst	
18.	20040113	Milieustichting Red de Betuwe	Ingen	20040120
19.	20040114	GLTO Bedrijfsadvies B.V.	Deventer	20040120
20.	20040114	Dierenbescherming Afdeling Tiel en Omgeving	Tiel	20040120
21.	20040114	Sportvisserij Belang Gelderland	Zaltbommel	20040120
22.	20040112	Fruitteeltbedrijf R. van Verseveld	Ingen	
23.	20040113	V.O.F. Slagerij G.J. van den Berg	Elst	20040120
24.	20040107	Stichting Werkgroep Milieubeheer Rhenen	Rhenen	20040109
25.	20040112	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (R.O.B.)	Amersfoort	20040112

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
26.	20031219	Gemeente Rhenen	Rhenen	20040121
27.	20040106	Jules J. Scholten	Rhenen	20040121
28.	20040107	E. de Voogt-Frenkel	Amerongen	20040121
29.	20040109	J.G.C. de Vries, namens hengelsport 'Het Snoekje' Maurik	Maurik	20040121
30.	-----	Bernd de Graaf	Eck en Wiel	20040121
31.	20040108	A. van Rooijen	Ingen	20040121
32.	20040110	C. Bos-Geurts	Ingen	20040121
33.	20040103	J. Gonlag	Ingen	20040121
34.	20040103	M.J.C.E. Horsman-Wegener	Ingen	20040121
35.	20040103	H.J.C. Horsman	Ingen	20040121
36.	20040108	Milieuwerkgroep Buren	Buren	20040121
37.	20040112	Van der Schalk	Ommeren	20040121
38.	20040112	P.H. van Arkel	Maurik	20040121
39.	20040111	G.C. Quint	Ingen	20040121
40.	20040121	Peter Contant, Frederike Voss, Loes Brus, Cecille Pouwel	Eck en Wiel	20040121
41.	20040112	Vink Fruitteelt v.o.f.	Ommeren	20040121
42.	20040112	J.E. Heijgemer	Eck en Wiel	20040121
43.	20040112	J.G. Mink	Ingen	20040121
44.	20040112	H.C. van Blijderveen Fruit Ingen b.v., mede namens 2 ander families Van Blijderveen	Ingen	20040121
45.	20040112	Waterschap Rivierenland	Tiel	20040121
46.	20040110	J. Bos	Ingen	20040121
47.	20040118	Stichting Vrije Recreatie	Meerkerk	20040126